

Nem sért uniós jogot a magyar koronavírus-törvény

Áprilisban újból felerősödtek a Magyarországgal szembeni kritikus hangok az Európai Unióban. A bírálatok a járványhelyzet idejére vonatkozó, koronavírus elleni védekezésről szóló törvénnyel kapcsolatban fogalmazódtak meg. Vera Jourová bizottsági alelnök azonban kiállt a jogszabály mellett, ami enyhítheti a jelenlegi felfokozott hangulatot.

Március 30-án fogadta el a magyar országgyűlés a koronavírus elleni védekezésről szóló [törvényjavaslatot](#), valamint azzal összefüggésben a Büntető Törvénykönyvet (Btk.) is módosították. A törvényhozás ezeknek értelmében felhatalmazta a kormányt, hogy a veszélyhelyzet visszavonásáig, ám pontos dátum megjelölése nélkül rendeletek útján hozzon döntést a járványhelyzettel kapcsolatos, szükséges intézkedésekről. A Btk-ban pedig a rémhírterjesztésről és a járványügyi védekezés akadályozásáról szóló paragrafuson változtattak. A jogszabályt már ezt megelőzően is több uniós politikus kritikával illette, a hatályba lépését követően pedig még inkább felerősödtek a bíráló hangok.

Április 1-jén az Európai Unió tizenhárom tagországa [közös nyilatkozatban](#) állt ki az uniós alapértékek – jogállamiság, demokrácia - fontossága mellett, amelyeket álláspontjuk szerint egy veszélyhelyzet során is meg kell őrizni. Hangsúlyozták, hogy mindenfajta korlátozásnak szükségesnek, arányosnak, valamint időhöz kötöttnek kell lennie, és aggodalmukat fejezték ki az iránt, hogy ezek a feltételek nem minden tagállam esetében érvényesülnek. Támogatták, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg a járványhelyzetben hozott intézkedéseket, és szorgalmazták, hogy jogsértés esetén az Általános Ügyek Tanácsa tűzze napirendre a kérdést. Ezt a nyilatkozatot később Magyarország is aláírta.

Az Európai Bizottság (EB) jelenlegi elnöke, Ursula von der Leyen is [elmondta](#), hogy a védekezés sikerességét szolgáló rendelkezések nem állhatnak fenn határozatlan ideig. A politikus hozzátette, hogy kiemelt figyelmet fordít a magyarországi folyamatokra, és amennyiben indokolt lesz, úgy megteszik a szükséges lépéseket. A testület korábbi vezetője, Jean-Claude Juncker ennél keményebb hangnemet ütött meg, amikor arról [beszélt](#), hogy „neven kell nevezni a gyereket”, ugyanis a jogállamisági kérdésekben muszáj egyértelműen fogalmazni, amit az EU azonban elmulasztott megtenni, amikor Magyarországot nem említve, csak általánosságban bírálta a járványügyi intézkedéseket.

A magyar kormánypártot saját pártcsaládjá, az Európai Néppárt (EPP) részéről is érték kritikák. A képviselők egy része a Fidesz kizárását követelte, az Unió és az EPP értékei megsértésére hivatkozva, a Néppárt elnöke, Donald Tusk pedig a demokráciával összeegyeztethetetlennek [nevezte](#) a Magyarországon zajló folyamatot, amit az 1930-as évekbeli, németországi gyakorlattal állított párhuzamba. Április 17-én az Európai Parlament szintén elfogadott egy [állásfoglalást](#), melyben egyfelől megismételték a tagállamok és a Bizottság által már korábban megfogalmazott elvárásokat a veszélyhelyzetben hozott intézkedésekre vonatkozóan, másfelől szorgalmazták, hogy a Bizottság éljen az összes rendelkezésére álló eszközzel a „súlyos és tartós jogsértésre” adott válaszkor.

Vera Jourová európai értékekért és átláthatóságért felelős biztos azonban ezekkel a véleményekkel ellentétes álláspontra helyezkedett, amikor is április 19-én egy cseh televíziós műsorban úgy [fogalmazott](#), hogy még egyetlen, a veszélyhelyzet ideje alatt elfogadott magyar törvény sem ütközött uniós jogba. Az Európai Bizottság alelnöke szerint a gyakorlati

alkalmazásuk során derül majd ki, hogy megfelelnek-e a jogállamisági kritériumoknak, és elfogadhatónak találta a kormány érvelését is, mi szerint a parlament bármikor dönthet úgy, hogy a veszélyhelyzetet, és vele a felhatalmazást megszünteti.

Ma még nehéz megmondani, hogy az uniós biztos véleménye milyen hatást gyakorol az Európai Parlament tagjaira, vagy a tagországokra, lecsillapodnak-e idővel a kedélyek, Magyarország számára azonban már az is jelentős eredmény, hogy a mindeddig számos kritikát megfogalmazó politikus most nem lát problémát a sokak által vitatott koronavírus elleni védekezésről szóló törvényben.

2020-04-24 Kalas Vivien